

መዓልቲ ኩሎም ቅዱሳን

ጥቅምቲ 23 November 2

ንባባት፡ ራእ 7፡2-14፥ 1ዮሐ 3፡1-3፥ ማቴ 5፡1-12

ምስባክ፡ ብፁዓን እለተኅድገ ሎሙ ኃጢአቶም ወእለ ኢሓሰበ ሎሙ ኩሎ ጌጋዮሙ ብፁዕ ብእሲ ዘኢኒለቀ ሎቱ እግዚአብሔር ኃጢአቶ (መዝ 32፡1-2)።

አብ ካቶሊካዊት ቤተ ክርስቲያን ላቲናዊ ስርዓት ዝኸተሉ ኅዳር 1 መዓልቲ ኩሎም ቅዱሳን ተባሂሉ ይኸበር። አብ ታሪኽ ክርኣ እንከሎ መበቆል ናይ እዚ ብዓል አብ ምስራቕ ብ4ይ ክፍለ ዘመን እዩ ጀመሩ። አብ ሶርያ ምእንቲ ኩሎም ሰማዕታት ተባሂሉ ፍሉይ ዕለት ይብዓል ነሩ። ቅ. ኤፍረም ብዓል ኤደሳ ብ373 አቢሉ ዝሞተ ካብቶም ነዚ ዕለት ብዝያዳ ከምዝዝከር ዝገበሩ እዩ። ቀንዲ ምኽንያት ናይ እዚ ብዓል ከኣ ነቶም ኩሎም ብሰማዕትነት ዝሞቱ ንምዝካር ፍሉይ መዝሙር ነቲ ብዓል ዝምልከት አውጺኡ አብ ቤተ ክርስቲያን ክዝመር ጀመሩ። ቀስ በቐስ ከኣ ነቶም ሰማዕታት ዘይኮኑ እውን ከጠቓልል ጀመሩ (አብ መጀመርያ ግንቦት 13 ይብዓል ነሩ አብ ገሊኡ ድሕሪ ትንሣኤ ዘላ ዓርቢ። ገሊኡም አብ መዓልቲ ጳጳሳዊት ይዝክርዎ ነሮም። አብ ሮማ ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳት በነዲክቶስ ፬ይ ካብ 609/610 ዓ.ም. ጀመሩ “Roman Pantheon” ዝብሃል ዝነበረ ብ13 ግንቦት S Maria ad Martyres “ማርያም ኩሎ ጊዜ ድንግልን ኩሎም ሰማዕታትን” ብዝብል ኩስሚ ተዋሂቡ ክብዓል ጀመሩ)። ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳት ኅርኅርዮስ ፬ይ (827-844) ዝነበሩ ምኽንያቱ ብዘይተፈልጠ አብ ኅዳር ፩ ክብዓል ቀይሮም። አብ ምስራቕ አብ ስብከት ቅ. ዮሐንስ አፈወርቅ ከም እንረኽቦ አብ ቍስጥንጢንያ ድሕሪ ጳጳሳዊት ዘላ ሰንበት እዩ ዝብዓል ነሩ።

ሎሚ አብ ካቶሊካዊት ቤተ ክርስቲያን ብፍላይ አብ ምዕራብ ንኹሎም አሕዋትና እንፈልጦምን ዘይንፈልጦምን አብ ሰማያዊ ክብሪ ዝሳተፉ ንዘለዉ እንዝክረሉ ዕለት እዩ። ትምህርቲ ቤተ ክርስቲያን ነዚ አብ ፪ይ ጉባኤ ቫቲካን አብ ብርሃን አሕዛብ 49 ብኸምዚ ይገልጽ “እቶም ብፁዓን ምስ ክርስቶስ ስለ ዝተወሃሃዱ ንቤተ ክርስቲያን አብ ቅድስና ጸኒዓ ደው ከምእትብል ይገብርዎ ነቲ ቤተ ክርስቲያን ንእግዚአብሔር አብዚ ምድርዚ እተዕርጎ ሥርዓት አምልኾ የማዕርግዎ ብብዙኅ መገዲ ድማ ንርሑብ ሕንጻት ቤተ ክርስቲያን ረድኡቶም የወፍዩ” (ቆሮ 12፡12-27) እናበለ ይገልጽ። ሓ/ት/ክ ከኣ “ምስ ክርስቶስ ብቐረባ ተዋሃዶም ስለ ዝኾኑ እቶም አብ መንግስተ ሰማይ ዘለዉ ንመላእ ቤተ ክርስቲያን አብ ቅድስና ከጽንዕዎ ይርከቡ. . . . በቲ አብ መሬት ከለዉ አብ መንጎ አምላኽን ሰባትን እንኮ መንጎይና ብዝኾነ ክርስቶስ ኢየሱስ ዝረኽብዎ ዓለቢ እንክቐርቡ ምእንታና ናብ እግዚአብሔር አቦ እንካብ ምምላድ አየቋርጹን እዮም. . . . ስለዚ ኽኣ በዚ ኅውነታዊ ኃልዮኡም አብ ድኻምነትና ብዓቢኡ ክንሕገዝ ንርከብ” (956) ይብል።

እዚ ብዓል ካልእ ዘዘኻኸር ኽኣ ናይ ነፍሲ ወከፍና ቅድስና እዩ። ብጸጋ ሰማያዊ አቦና ቀጺልና ንቅድስና ብሓይሊ መንፈስ ቅዱስ ብስም እቲ ልዕኹሉ ዝኾነ ኢየሱስ ክርስቶስ ክንቃለስ አለና። ቅ. ጳውሎስ አብ ሰብ ሮማ ዝጸሓፉ ከምዚ ይብል “ቅዱሳን ክትኮኑ ዝተጸዋእኩም ኢኹም” (ሮሜ 1፡7)። ናብ ሰብ ቆሮንቶስ አብ ዝጸሓፎ ኽኣ “ስም እቲ ጎይትኡምን ጎይታን ዝኾነ ኢየሱስ ክርስቶስ ዚጽውዑ ኹሎም ቅዱሳን ንምዃን ዝተጸውዑ እዮም” (ሮሜ 1፡2) ይብለና።

አብ ብዙሕ ጥቕስታት መጻሕፍቲ ሓዲስ ኪዳን ቅዱሳን ክንከውን ጥራሕ አይኮናን ተጻዊዕና ቅዱሳን ኢና። (2ቆሮ 1፡1፥ ኤፈ. 1፡1፥ ቆላ 1፡2,4,12)። ስለምንታይ እዩ እዚ? ምኽንያቱ

ጸጋ ጥምቀት ምስተቐበልና ኣብ ሰውነት ክርስቶስ ተቐባልነት ረኺብና። ኣብቲ ጊዜ እቲ ካብ ኩሉ ሳዕቤን ኃጢአት ቀዳሞት ወለድናን ቅድሚ ጥምቀት ዝገበርናዮ ኃጢአትን ነጻ ወጺእና። ከምቲ ቅ. ጴጥሮስ “ንስኻትኩምውን ቅዱሳን ካህናት ኳንኩም ነቲ ሳላ ክርስቶስ ኣብ ኣምላኽ ቅቡል ዝኾነ መንፈሳዊ መስዋዕቲ ምእንቲ ኽተቐርቡ ከም ሕያዋን ኣእማን ኳንኩም ኣብ መንፈሳዊ ቤት ተሓነጹ” (1ጴጥ 2:5) ዝብሎ መሰረ ሕይወትና ኣብ ክርስቶስ ገርና ክነብር ይሕብረና።

ኣብ ቃልስና ንቅድስና ቀጺልና ክንገብሮ ዘሎና ናይ መንፈስ ቅዱስ መሪሕነት ክንሓትት እዚ ኸአ ክሕብረና ከዘኻኽረና ነቲ ኹሉ ኢየሱስ ዝበሎ ክንሓቶ ኣሎና (ዮሐ 14:26)። መንፈስ ቅዱስ ክንጽሊ የስተምህረና፤ ኣብ ጊዜ ድኻምና ይሕግዘና፤ ከመይ ኢልና ከም እንጽሊ ስለ ዘይንኽእል መንፈስ ቅዱስ ኣብ መንጎ መጺኡ ንቃላትና ከም ዝስማዕ ይገብሮ። “መንፈስ ቅዱስ ድማ ንድኻምና ይድግፎ እዩ። ከመይ ጌርና ኽንጽሊ ከም ዝግብኣና ኣይንፈልጥን ኢና፤ ግና እቲ መንፈስ ቅዱስ ሳዕቡ እዩ ብዘይንገር እህህታ ዚጽልየልና፤ እቲ ልቢ ዝምርምር እግዚአብሔር ናይ መንፈስ ቅዱስ ሓሳብ እንታይ ከምዝኾነ ይፈልጦ እዩ። ምኽንያቱ መንፈስ ቅዱስ ምእንቲ እቶም ቅዱሳን ዚጽልዩ ኸም ፍቓድ ኣምላኽ ገይሩ እዩ” (ሮሜ 8:26-27)። ብጸጋ ጥምቀት ኣባላት ሰውነት ክርስቶስ ክንከውን ስለ ዝበቓዕና ምስጢረ ሜሮን ክንቅበል በቂዕና ነቲ ብጥምቀት ዝተቐበልናዮ ጸጋ ክንብዝሓን ክነዕምቆን፤ ነቲ ብእኡ ገርና ኣባ ኣቦ ኢልና እንጽውዓሉ መንፈስ ውሉድነት ኢኹም ዝተቐበልኩም እምበር ናብ ፍርሃት ክትምለሱ መንፈስ ባርነት ኣይተቐበልኩምን” (ሮሜ 8:15)።

ቅ. ጳውሎስ በቲ ዓቢ ዝተዋህቦ ፍልጠት ሓደ ዝተረድኦ ነገር ሓደ ካብቲ ግቡእ ወይ ግድነታት ቅዱሳን ክገብርዎ ዘለዎም ንኻልኣት ቅዱሳን ምግልጋል እዩ (ሮሜ 12:13፤ 15:15-16፤ 1ቆሮ 16:1፤ 2ቆሮ 8:4፤ 9:1፤ ዕብ 6:10)። ብኣብነቱን ቃሉን ነዚ ግቡእነት ኣብ ኩሉ ጽሑፍዎ ይርከብ። ንኻልኣት ቅዱሳን ምግልግላ ማለት ንኻልኣት ምስባኽ እዩ። ብዙሓት ስብከተ ወንጌልን (evangelization) ስብከትን (preaching) ሓደ ገሮም ዝወስድዎ ኣለዉ ክልቲኡ ግን ዝተፈላለዩ እዩ።

ወለዲ ንደቆም ክሰብኩ (evangelize) ይግባእ፤ ክልተ ሰብ ኪዳን ኣብ መንግሥም ክሰባበኹ ይግባእ። ንፉዓት ስድራታት ክርስትያን ነነድሕዶም፤ ንመሳርሕቶም፤ ነዕርኹቶም፤ ጎረባብቶም ኣብ ዝኹዱ ኸይዶም ክሰብኩ ይግባእ። ዕድል ኣብ ዝተረኸበ ንወንጌል ክሰብኩ ንእምነቶም ክከላኸሉ ይግባእ። መንፈስ ቅዱስ ንነፍሲ ወከፍና መንፈሳዊ ህያባት ዓዲልና እዩ። “ንሱ ኸአ ንገሊኦም ሓዋርያት ንገሊኦም ነብያት ንገሊኦም ሰበኽቲ ወንጌል ንገሊኦም ናይ ነፍሳት ጓሶት ንገሊኦም ከኣ መምህራን ገበርም፤ እዚ ኸአ እታ ሰብነት ክርስቶስ ዝኾነት ቤተ ክርስትያን ምእንቲ ክትሕነጽ እቶም ቅዱሳን ኣብ ኣገልግሎቶም ፍጹማን ምእንቲ ኪኾኑ” (ኤፌ. 4: 11-12)። እናበለ ናይ ነፍስወከፍና ህያባትን ክንገብሮ ዝግብኣና ኩሉ ይነግረና።

ኣብ ራእይ 7:2-14 “ድኅርዚ ድማ ኻብ ዮሎም ኣሕዛብን ዓሌታትን ሕዝብታትን ካብ ብዘሎ ቋንቋታትን ዝተኣከቡ ሓደ እኳ ክቐጽሮም ዘይክእል ብዙኃት ሰብ ፃዕዳ ኽዳውንቲ ተኸዲኖም ጨናፍር ስዩ ኣብ ኣእዳዎም ጊዞም ኣብ ቅድሚ እቲ ዝፋንን ኣብ ቅድሚ እቲ ገንሸልን ደው ኢሎም ከኣዉ ረኣኹ። ዓው ብዝበለ ድምጺ ኸአ ምድኃን ካብቲ ኣብ ዝፋን ተቐሚጡ ዘሎ ኣምላኽና ካብቲ ገንሸልን እዩ ዝመጽእ እናበሉ ጨደሩ” ዝብል ነንብብ እዚኣቶም ከኣ እቶም ሰማዕታት እዮም። “እዚኣቶም ካብቲ ብርቱዕ ጸበባ ዝወጹ ንኽዳውንቶምውን ብደም እቲ ገንሸል ሓጺቦም ዘፃዕደዉ እዮም” (ራእ 7:14)። እዚኣቶም ቅዱሳን ኢና ዘኪርና ነብዕል ዘሎና።

አብ ቀዳመይቲ መልእኽቲ ዮሐንስ (3፡1-3) ዝነግረና ኣምላኽ ክሳብ ክነደይ ከም ዘፍቅረናና ደቁ ክንብሃል ከኣ ከምዝሓረየና። ብመንፈስ ቅዱስ ክንቅደስ እንከሎና ኣብ ኣምሳል ኣምልኽ ተቐይርና። “ሕጂ ውሉድ ኣምላኽ ኢና እንታይ ከም እንኸውን እውን ከኣ ገና ኣይተገልጸን፤ ክርስቶስ ምስ ዝግለጽ ግና ከምታ ዘለዎ ክንርእዮ ኢና እዎ ንእኡ ኸም እንመስል ንፈልጥ ኢና” (1ዮሐ 3፡2)። ኣብ ኣምሳል ክርስቶስ ስለ ዝተቐየርና እቶም ናይ ዓለም ክፈልጡና ኣይክእሉን እዮም። ዓለም ዝደልዮ ዝና ምቕት ሃብቲ እዩ በዚ ምኽንያት ከኣ ንኢየሱስ ክፈልጥዎ ኣይክእሉን እዮም። ንኢየሱስ ስለ ዘይፈልጡ ኣብ ካልኣት ዘሎና ፍቕሪን እቲ ብኣና ኣቢሉ ዘብርህ ዘሎ ፍረ መንፈስ ቅዱስ ክርድእዎን ክፈልጥዎን ኣይክእሉን እዮም። ንኣኣቶም ፍሉይት ፍጥረት ኢና።

በቶም ኣብ ዓለም ዘለዉ ፍንፋናትን ንዑቓትን ወላ ንኹን እምበር ጎይታ ከምዝብለና “ኣብ ሰማያት ዓስብኹም ብዙሕ ስለ ዝኾነ ተሓንሱ ባህውን ይበልኩም” (ማቴ 5፡12)። መንግስቲ ኣምላኽ ንሃብታማት ኣይ ኮነትን ነቶም ብመንፈስ ድኻታት እያ። መንግስቲ ኣምላኽ ንካልኣት ዘሳድዱ ኣይኮነትን ነቶም ምእንቲ ጽድቂ ዝጠምዩ እያ። መንግስቲ ኣምላኽ ነቶም ኩሉ ጊዜ ናይ ምሳሕ ግብጃ ገርም ዝድሰቱ ንድኻታት፤ መበለታት ወይ ዘኸተማት ጊዜ ዘይብሎም ኣይኮነትን። ነቶም ዝሓዘኑ እያ። መንግስተ ሰማይ ብቐጻሊ ናይ እቶም ንኣእምርኦም ብናይ ኃጢአት መግቢ ንሸውሃቶምን ድለታቶም ዝምግቡ ኣይኮነትን እንታይ ደኣ ናይ እቶም ንጹሓት ልቢ እያ። ኩሉ ጊዜ መስዋዕቲ ቅዳሴ ክነዕርግ እንከሎና መንግስቲ ኣምላኽ ምስቶም ዕለታዊ መስቀሎም ጸሮም ዝጉዓዙ፤ ምስቶም ኣብ እምነቶም ጸኒዖም ዝነብሩ፤ ምስቶም ኩሉ ጊዜ ፈሪሃ ኣምላኽ ኣብ ልቦም ኣሕዲሮም ንድምጺ ኣምላኽ ጽን ዝብሉ ክትከውን ኩሉ ጊዜ ክንዝክሮም ኣሎና። “ብታ ጎይታ ምስ ኩሎም ቅዱሳን ዝመጸላ መዓልቲ ኸኣ ኣብ ቅድሚ እግዚአብሔር ኣቦና ኣበር ዘይብሎምን ቅዱሳንን ምእንቲ ኸትኮኑ ልብኹም የበርትዕ” (1ተሰ 3፡13፤ 2ተሰ 1፡10)።

ሎሚ እምብኣር ነዞ ኩሉም ኣብ ቅድሚ ኣምላኽ ደው ኢሎም ዘለዉ ቅዱሳን እናዘከርና እንከሎና ንሕና ውእን ንቅድስና ጽዊዓት ምዃና ፈሊጥና መገዲ ቅድስና ክንተሓሓዞ። ኣነ ቅዱስ እየ እዋ ቅዱሳን ኩኑ ይብለና። ቅዱስ ምዃን ማለት ንኃጢአት ሓዲግና ንኣምላኽ ክንዝክር እንከሎና እዩ። ጸሎት ተጋድሎ ትሕትና ገርና ንቅድስና ንልበሳ። ኣምላኽ ንጽድቂ ሒዝና እንኸእለሉ ኃይልን ጸጋን ይዓድልና።

ኣ ቅዱሳን ኣምላኽ ኣብ ቅድሚ ዙፋን ኣምላኽ ኮንኩም ንኣምላኽ እተመስግኑ ንኣና ኣሕዋትኩም ለምኑልና ኣሰርኩም ስዒብና ንኣምላኽ ክንመስል ለምኑልና።

ኣሰር ኩሎም ቅዱሳና ተኸቲልና ቅድስና ዝመልኦ ብዓል ይግበረልና።

ኣባ ንጉሠ ፍሥሓ